

Sygn. akt: III AUa 395/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 listopada 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Ewa Naze (spr.)

Sędziowie: SSA Anna Szczepaniak-Cicha

SSA Iwona Szybka

Protokolant: st.sekr.sądowy Kamila Tomasik

po rozpoznaniu w dniu 27 listopada 2013 r. w Łodzi

sprawy **D. S.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w O.**

o wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne za miesiąc czerwiec 2011 roku,

na skutek apelacji organu rentowego

od wyroku Sądu Okręgowego w Kaliszu

z dnia 5 lutego 2013 r., sygn. akt: V U 2022/12,

zmienia zaskarżony wyrok i oddala odwołanie.

Sygn. akt III AUa 395/13

UZASADNIENIE

Decyzją z 17 października 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych w O. stwierdził, że podstawa wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne : emerytalne, rentowe i wypadkowe odwołującego D. S. jako osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą wynosi w czerwcu 2011 r. 2015,40 zł.

W odwołaniu od decyzji D. S. wskazał, że nie powinien być objęty ubezpieczeniem społecznym z tytułu działalności gospodarczej od podstawy wymiaru wyższej niż 30 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia , także w czerwcu 2011 r. W związku z powyższym wniósł o zmianę decyzji.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 5 lutego 2013 r. Sąd Okręgowy w Kaliszu zmienił decyzję ZUS i ustalił, że D. S. z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej za czerwiec 2011 r. podlega ubezpieczeniu społecznemu od podstawy wymiaru odpowiadającej 30% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia.

Sąd ustalił, że D. S. od dnia 1 czerwca 2011 r. prowadzi działalność gospodarczą. Jest to jego pierwsza działalność gospodarcza. W dniu 7 czerwca 2011 r. dokonano zgłoszenia do ubezpieczenia społecznego z błędnym kodem (...). Przedsiębiorca w momencie drukowania przelewów do ZUS zorientował się, iż składki zostały błędnie naliczone bez

stawek preferencyjnych. W dniu 12 lipca 2011 r. dokonano wyrejestrwania kodu (...) i zarejestrowania z poprawnym kodem (...). Jednocześnie przesłano do ZUS korektę deklaracji za miesiąc czerwiec 2011 r., wykazując właściwą preferencyjną podstawę wymiaru.

Sąd Okręgowy wskazał, że spór w niniejszej sprawie sprowadzał się do tego czy odwołujący może skorygować deklarację zgłoszeniową co do stawki podstawy wymiaru za czerwiec 2011 r. Przytoczył treść art. 18a ust 1 ustawy systemowej, zgodnie z którym podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą w okresie pierwszych 24 miesięcy od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności stanowi zadeklarowana kwota nie niższa niż 30 % najniższego wynagrodzenia. Przepisu powyższego nie stosuje się do osób, które w okresie ostatnich 60 miesięcy prowadziły działalność gospodarczą. Odwołujący prowadzi działalność gospodarczą pierwszy raz, ma więc prawo do preferencyjnej stawki podstawy wymiaru. Odwołujący wskutek swojego błędu, nie wskazał, iż za czerwiec 2011 r. ma prawo do preferencyjnej stawki podstawy wymiaru. Sąd przyjął, iż odwołujący miał prawo do skorygowania swojego błędu co do stawki podstawy wymiaru. W takiej sytuacji także za czerwiec 2011 r. dla odwołującego właściwa była referencyjna stawka podstawy wymiaru.

Apelację od wyroku złożył organ rentowy. Zarzucił Sądowi naruszenie przepisów prawa materialnego – art. 18a ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania. W uzasadnieniu ZUS wskazał, że nie jest możliwe skorygowania wstecznie zadeklarowanej podstawy wymiaru składki.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna i skutkuje zmianą zaskarżonego wyroku.

Stan faktyczny w sprawie jest bezsporny i sprowadza się do tego, że D. S., rozpoczynając swą działalność gospodarczą, za miesiąc czerwiec 2011 r. zadeklarował 11 lipca 2011 r. kwotę 2 015,40 zł. jako podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne. 12 lipca 2011 r. złożył korektę deklaracji rozliczeniowej za ten miesiąc zmniejszając podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne do kwoty 415,80 zł. Ubezpieczony wyjaśnił, że zgodnie z art. 18a ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U.2009.205.1585 z zm.) ma prawo do preferencyjnej stawki podstawy wymiaru dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą. Deklarując początkowo kwotę podstawy wymiaru popełnił on błąd, który niezwłocznie skorygował, do czego uprawnia go art. 41 ustawy systemowej (pismo k. 4 października 2012 r.). Sąd Okręgowy przychylił się do stanowiska odwołującego i uznał, że miał on prawo do poprawienia swego błędu co do stawki podstawy wymiaru, choć nie wskazał w tym zakresie przepisu prawa na to zezwalającego. Organ rentowy podkreślił w apelacji, że normy prawne nie dają takiego uprawnienia. Z argumentacją tą należy się zgodzić.

Istotnie D. S. miał prawo do obliczenia składek na ubezpieczenia społeczne z zastosowaniem art. 18a ust. 1, zgodnie z którym podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych prowadzących pozarolniczą działalność, w okresie pierwszych 24 miesięcy kalendarzowych od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 30 % kwoty minimalnego wynagrodzenia. Na co jednak trzeba zwrócić uwagę, to fakt, że w istocie podstawę wymiaru stanowi zadeklarowana kwota, która w swym minimalnej postaci może być niższa niż „standardowe” 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Zatem wskazana 11 lipca 2011 r. kwota odpowiada prawu, pomimo, że jest wyższa niż przewidziane w w/w przepisie minimum. Odwołujący podnosił, że owa deklaracja miała charakter błędu i nie była zgodna z jego wolą. Wskazywał również, że art. 41 ust. 6 daje mu prawo do naprawienia takiego błędu. Przepis ten przewiduje, że płatnik składek jest zobowiązany złożyć imienny raport miesięczny korygujący w formie nowego dokumentu zawierającego wszystkie prawidłowe informacje dotyczące min. podstawy wymiaru składek, jeżeli zachodzi konieczność korekty danych podanych w imiennym raporcie miesięcznym w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości. Przepis ów dotyczy jednak jedynie nieprawidłowości, a jak już wyżej wskazano złożona przez odwołującego deklaracja nie była nieprawidłowa bowiem odpowiadała ona przepisom prawa. W zakres powyższej normy nie wchodzi natomiast sytuacja, gdy w owej deklaracji znalazła się kwota nieodpowiadająca woli ubezpieczonego (zbyt wysoka). Słusznie dalej podnosi organ rentowy, że zadeklarowana podstawa wymiaru składek na

ubezpieczenia społeczne nie może zostać wstecznie umniejszona na mocy przepisów prawa ubezpieczeń społecznych za wyjątkiem przypadków wskazanych w art. 18 ust. 9 i 10 ustawy systemowej. Przepisy nie przewidują bowiem możliwości swoistego wzruszenia oświadczenia odnośnie zadeklarowanej kwoty podstawy wymiaru. Zauważa zresztą to sam Sąd Okręgowy, gdyż w uzasadnieniu swego wyroku nie wskazuje na żadną normę prawną pozwalającą odwołującemu dokonać żądanej przez niego korekty.

Mając na względzie powyższe organ rentowy wydał prawidłową decyzję określającą podstawę wymiaru składek obowiązującą odwołującego w czerwcu 2011 r. w kwocie przez niego wskazanej w deklaracji rozliczeniowej z 11 lipca 2011 r. Ubezpieczony nie miał bowiem możliwości jej wstecznego umniejszenia. Apelacja organu rentowego jest więc zasadna i skutkuje na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmianą zaskarżonego wyroku i oddaleniem odwołania od decyzji ZUS.